

Коли зі світом усе зрозуміло

Василь Карп'юк. Ще літо, але вже все зрозуміло. – Львів: [Видавництво Старого Лева](#), 2016. – 160 с.

[Василь Карп'юк](#) належить до тих письменників, які знають, чого вони хочуть і чого треба хотіти від світу. Чи принаймні, вдає, що знає. Його нова книга – особливий різновид травелогу, де найголовніше – мандрівка, і навіть не до рідного дому, а до себе самого. «Ще літо, але вже зрозуміло» складається з невеличких історій про емоції, відчуття, враження та вміння дихати на повні груди і бачити світ довкола тебе. У книзі немає яскраво виражених подій чи неймовірних вчинків персонажів, але попри те, це не та книга, в якій нудно. У ній ностальгійно, бо ж поки що щасливе літо, але... «Невже гріх бути щасливим? Але, може, найбільше в щасті – могли зносити нещастя. Щастя – це коли ти усміхаєшся, радієш, коли робиш те, що дає тобі втіху, а не страждання». У ній трохи сумно, бо усе минуло і з це треба прийняти: «Невеликі кровотечі чи легкий біль не страшні. Вони навчають. Або нагадують. Наприклад, про смертність. Коли про це згадуєш, то якимось простіше дивишся на життя». У ній трішки радісно, бо ж є миті, від яких стає солодко: «І коли в цей вечірній час усе було так майже досконало, я думав, чого ще бракує. Тоді набрав твій номер, обіпершись об косу, і слухав твій голос із далекого міста. Лише тебе не вистачало цим горам і цій траві. І мені».

Ліричний герой розривається між містом і селом. Але так вже є, що нам не вирулити з цього одвічного дискурсу конфлікту міста та села. Особливо це простежується в описах зимових пейзажів: якщо у місті сніг брудний, перемішаний із болотом, то у селі – він чистий і непорочний. Місто, на думку автора, – це шум, гамір, суєта. Село ж – осередок спокою, тиші і можливості бути собою. Проте у фіналі книги автор немов виправдовується за такі контрасти, мовляв, село це не пасторальна ідилія, це важка праця, помножена на втому, а радість – це природа довкола, це гори і високе повітря і так сталося, що вони дотичні до села, а не до міста: «Бо саме тому я поїхав з села. Але самореалізуюся, спираючись на цю любов, говорячи про неї, оспівуючи її. Оббрихуючи те, що найбільше люблю. Бо коли я пишу про гори, то вони постають дуже хорошими для буття у них. Але насправді там набагато важче».

Один із прийомів, до яких вдається Карп'юк у цій книзі – псевдопримітивізм (не плутати з примітивом!): «Якщо хтось заходить до хати, не знявши шапки, то в нас кажуть: зніми, бо в хаті образи (ікони). Як правило, тоді знімають. Себто до культурної поведінки спонукає лиш релігійний момент. Тож виходить, що якби не образи, то можна і в шапці сидіти». Або: «Є собі інтернет і є собі гуцульська Верховина. Я зараз у Києві і ніби від того далеко. Себто від Верховини. Інтернет – під руками. Але є у Верховині газети і сайти, які викладають місцеві новини». Не знаю, для чого це авторові. Можливо, це загравання із

читачем, можливо, це самовиправдовування за абсолютно не примітивістські філософські сентенції. Хтозна... Побачимо у наступних книгах.

Ця книга – сукупність деталей, з яких вимальовується цілісність світу, де людина є не його центром, а лише часточкою. Це світ, в якому небо підперте горами і любов'ю: «Тому правдива любов - любити, коли важко. Зараз у мені, окрім любові, велике сум'яття. Загалом, це лише мій клопіт, який не має жодного значення. Чи правдива моя любов – стане звісно, коли кінчатиметься мій земний шлях, а надто, зважаючи на місце, де він кінчатиметься».

У підзаголовку тексти, що складають цю книгу, означені як проби. Немов промацування ґрунту читацького інтересу: треба чи не треба отого повернення до природи і чи цікавлять когось натурфілософські сентенції у сучасному світі. Що ж... Принаймні, ми маємо вдалу спробу говоріння про світ довкола нас і те, як він змінює нас із середини і чи змінює взагалі.